

U J

KOLOZSVÁRI HIRLAP

Egy négyszögcentimetry hirdetés 4. 8 fillér. Gyáro sok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apróhirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond óra után 40 fillér fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR.
Házhoz hordva 80 fill.
Vidékre postán 1.40 k.
Egyesszám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Tivoli-utca 3. szám.

Felelős szerkesztő:
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

Lapkiadó:
KOVÁCS IMRE.

Telefonszám **261.**

LEGUJABB.

A vezérő bizottság ülése. Válasz Fejérvárynak. A tisztviselők védelme.

Budapest, jul. 18. (Saj. tud.)
A vezérő-bizottság ma délután négy órakor ülést tartott. Elnök: Kossuth Ferenc, jegyzett: Holló Lajos. Az ülés megnyitása után Andrássy Gyula gróf előterjeszti a kormány körrendeletére adandó válasz elkészítésére kiküldött albizottság jelentését. A körrendeletre adandó válasz-irat a következőket tartalmazza:

A miniszterium körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melynek célja, hogy a 21-iki képviselőházi ülésen hozott határozat értelmében eljáró törvényhatóságot a passzív rezisztenciától riassza. A kormány a többségben levő pártot alkotmányfelforgató tendenciával vádolja, pedig a dolog épen ellenkezőleg áll. A többség mindenkörön kész volt a kabinetalakításra s kész ma is, de nem hajlandó programjának lényeges részéből engedni.

Téves a kormány körrendeletének mindjárt a kiindulási pontja, mert nem igaz, hogy a kormány alkotmányos volna. Sorra veszi ezután a választ a körrendelet minden egyes pontját, s sorra cáfolja azokat. Kimutatja, hogy az alkotmányellenes kormány nem kötelesség a pénz és véradót beszolgáltatni, s az önkéntes adózás pedig csak laza alkotmányos lelkiismerete eredménye lehet. Biztatja ezután a tisztviselőket, hogy tartsanak ki a passzív rezisztencia mellett, mert számíthatnak a nemzet hálijára, s a többség gondoskodására.

Az ülés egyhangulag elfogadta a bizottság javaslatát.

Ezután az egyöntetű eljárás módzatainak megbeszélésére kiküldött bizottság tett jelentést. A bizottság a törvényhatóságok és felfüggesztett vármegyei tisztviselők fizetése költségeinek fedezésére három forrást ajánl:

1. A vármegyei alap felhasználása.
2. Pótadók kivetése.
3. A nemzeti társadalom bőkezűsége.

A tervek részletes kidolgozására a jövő héten tart ülést a bizottság.

Osztálysorsjáték.

Budapest, jul. 18. (Saját tud.)
A mai húzáson nagyobb nyeremények a következők: 80.000 koronát nyert: 27665. 10.000 koronát nyertek: 52569 53535 82978. 5000 koronát nyert: 82616. 2000 koronát nyertek: 8010 22274 39236 43572. 1000 koronát nyertek: 18091 21843 80837 97356 98966 109415. 500 koronát nyertek: 42 822 1672 5179 8587 9091 9964 10268 12268 12742 12884 15960 17510 18094 24595 25038 26220 28681 27613 30073 309128 30291 33122 34222 36728 37131 37344 39934 47144 49754 52879 54304 57472 58945 60547 62199 62253 63988 70087 75606 75951 78171 79292 80420 85002 93537 105096. A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

A háború.

Nem lesz béke.

Budapest, július 18. (Saj. tud.)
Washingtonból jelentik, hogy a békére való kilátások meghiusultak. A béke tervei megtörttek a japánok merev magatartásán.

Általános nemzeti oktatás.

Csak véletlen, hogy gróf Tisza István levele szolgál kiindulási pontul jelen sorokhoz. Nem szándékunk Tisza harmadik cikkét méltatni; megtették már előttünk mások és ezek is fölösleges munkát végeztek, miután a szabadelvűpárt vezérének eddigi megnyilatkozásai oly gyengék, hogy nem érdemes velük komolyan foglalkozni.

Mi ugyanis azt vártuk volna hogy Tisza — ha nem is tud kibontakozási módot — legalább igazolni fogja a maga és pártjának különleges álláspontját és fejtegetéseiben el fogja hinteni a szabadelvűpárt jövő programjának magvait. Három cikkben mindössze egy sovány magocskát találtunk.

Tisza azt mondja, hogy az iskolai oktatásban kell a magyarságot fejleszteni. Ennyit más is tudott és tud ma is; ebben a formában ez egy edvetett szó és nem képezhet senki számára programot.

Aki Magyarországon komolyan akar ezzel a kérdéssel foglalkozni, különösen ha a szabadelvűség bajnokának valja magát, annak számba kell vennie a kérdés társadalmi és nemzeti jellegét egyaránt és azt kell hirdetnie, hogy Magyarország jövőjét csak az általánosan kötelező állami ingyenes nemzeti népoktatás alapíthatja meg.

A szabadelvű polgári osztály kell hogy az általánosan kötelező állami népoktatásért lelkesedjék, mert csak ezen az uton lehet az iskolát felszabadítani a felekezeti nyűg alól. Csak az állam nevelhet polgárokat; a felekezetek nevelnek katolikusokat, evangélikusokat, zsidókat stb. A család gondoskodjék hívókról, az állam csak polgárokról. A sokat hirdetett állami és társadalmi egyenlőségnek itt van az alap- és egyszerűsége sarkköve.

Az egész országnak és így a szabadelvűség híveinek is követelnie kell az általános ingyenes állami népoktatás nemzeti jellegét, mert ezzel viszont két nemzedék kimulával kimulik a nemzetiségi viszály alapja is. Tebát a szabadelvűség és a magyarság egyaránt követelik ezt a radikálisnak látszó, de annyira természetes és a maga nemes egyszerűségében helyes reformot.

Van azonban még egy harmadik, nagy horderejű szempont. Az általános ingyenes népoktatás a szocialista program egyik főpontja. Aki tehát képes volna ezt megvalósítani, ha a sovíniszta nemzeti alapon is, megcsinálja a hidat a harmadik és a negyedik rend állam- és társadalompolitikai programja között.

Itt lehet szociáldemokrata politikát nemzeti alapon csinálni, vagyis a nemzeti államba csorbitatlan szocialista alapot bevinni, ami az ország és az emberiség jövője szempontjából valóságos megváltó politika.

Oly nagy terjedelmű, fontosságú és jelentőségű kérdés ez, hogy érdemes volna ezen az alapon pártot

alakítani. A szabadelvűpárt ne keresen létjogot abban hogy vissza akarja szorítani a nemzeti fejlődést a közjogi és katonai viszonylatokban; hagyja meg ezeknek a kérdéseknek is a maguk természetes és törvényes folyását: ellenben vesse magát teljes erővel a fent jelzett alapra, melyet a koalíció s maga vegyes pártjaival ma még nem tehet magáévá a szétbomlásveszedelem nélkül, és vigye bele ezt a gondolatot a nemzetbe, míg ott testet ölt, mint a koalíció céltudatos munkája folytán testet öltött a magyar vezényleti nyelv kérdése.

Ezzel a szabadelvűpárt önmagának és az országnak is nagy szolgálatoit tenne; ha erre sem képes, akkor nyugodtan oszoljék fel. Nincs létjoga és nem érdemli még a névét sem.

A válság.

Gróf Tisza István mai negyedik cikkét már nem ő maga írta, csak kiírta Horváth Mihálynak népiszkolai célokra kiadott kisebb történelmi tankönyvéből. Csak éppen néhány sort írt a történelmi kivonathoz, melynek az az értelme, hogy megesz bennünket a Balkán, mint hajdan a török, ha nem vetjük magunkat a Habsburgok karjaiba — feltétlenül. No meg egy kicsit hamisít, mikor azt mondja, hogy a Habsburgok mentették meg minket a töröktől, holott mi mentettük meg az akkor még Habsburg-német birodalmat előbb a töröktől, utóbb az osztrákoktól a porosztól. Csinál rossz szójátékot a panis és circensesről, de a vitam és sanguinem-ről szóló lapokat az ő történelméből egyszerűen kihagyta. Csak egy becsületet mondhat van az egész elemi stílyakövetésben; ez így szól: „Nemzet és és dinasztia így állanak egymás mellett, ha nem szemben egymással. Emezt a gyengeség forrását látja a magyar állam külön intézményeiben s európai politikájában a nemzetre nézve közönyös, sokszor a nemzetre káros célokat követ; amaz férfias kitartással védi a corpus jurist...” Jó volna, ha a cikkíró is ehhez tartaná magát.

A küzdelem egyöntetűségének biztosítására kiküldött albizottság ma délelőtt fél 12 órakor ülést tartott. Lapunk zártkör az ülés még nem ért véget, de annyi mégis kiszivárgott, hogy az albizottság többrendbeli előterjesztést fog a plénumnak tenni. Az egyik

Hol az Egy forintos áruháza? Kossuth Lajos-utca 3. sz. (a volt Belmagyar-utca.)

A nagyérdemű vevő közönség figyelmébe ajánlom alant olcsó árak mellett, ujonnan berendezett üzletemet, hol mindenféle díszmű, játék, porcellán, üveg és rövidárak, konyha berendezések, fényüzési Bijoutri, bőröndök, bőrárak, nyakkendők, kézelők és gallérok kaphatók:

Már 30 fillértől

Kossuth Lajos-utca 3. sz.

Kiváló tisztelettel
LAKATOS JÓZSEF.

az, hogy legyen permanens bizottság, mely állandó összeköttetést tart fenn a törvényhatóságokkal. Ha valamelyik törvényhatóság törvénytelen utasítást vagy rendeletet kap, forduljon azonnal a központ-hoz, a honnan az állandó ellenőrző-bizottság megadja a direktívákat minden egyes esetben. A másik egy országos alap létesítése az esetleg elmozdítandó vagy felfüggesztendő törvényhatósági tisztviselők támogatására.

Majláth püspök

Körlevele a válságra vonatkozólag.

Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök, most Csik-Somlyón tartózkodik és innen ezt a körlevelet írta a papjaihoz:

Tisztelendő Testvéreim!

Midőn a Bold. szent Szűz ez ősi bucsujáró helyén lelki gyakorlatokat tartunk, hogy isten kegyelmében megújulva, annál buzgóbban teljesíthessük a gondjainkra bizott halhatatlan lelkekkel szemben kötelességeinket, szívünk szorongásával gondolunk szent-István országának, édes magyar hazánknak jövő sorsára.

Mert lehetetlen, hogy az immár hosszú időn át tartó törvényen kívüli állapot, az abból folyó erkölcsi és anyagi romlás, fejetlenség és pangás, a király felkent személye iránt növekedő bizalmatlanság, a tekintélynek megvetése, az ipari és földmunkákkal foglalkozóknak folyton terjedő elégtelensége és a lelketlen izgatók által szított szenvedélyek édes hazánk létalapját, kulturális fejlődését, gazdasági gyarapodását, polgárainak békés együttműködését és királyhűséget erős rázkódtatásnak ki ne tegyék.

Azért imádkoztunk szívünk mélyéből, Istenbe vetett hittel és égi Patrónánk iránt bizalommal — mind e bajoknak megszűnéseért.

Imádkozzatok ti is, tisztelendő testvéreim, a néppel együtt, állhatatosan mindaddig, amíg a válságos állapot megszűnik édes hazánk jólétéért, a király és nemzet közötti teljes egyetértésért, a törvényen kívüli állapot megszűnéseért a vasárnapi délelőtti istentisztelet végén 3 Miatyánkot és Üdvözlőgyet — b. e. Esterházy Pál nádornak ismeretes befejező imádságával. Az imádság után pedig a nép énekelje a régi „Boldog Asszony Anyánk, Régi nagy Patrónánk!” kezdetű éneket.

Üres a városháza.

A míg mi a kánikulai hőségben az üres városban szaladgálunk hírek után, szenzációról nem is beszélve, mert hiszen még az örökké öngyilkosjelölt szerelmeseink is sztrájkolnak, addig a fizetésemelés által szorgalomra buzdított tisztviselőink a poklok poklának tekintik a városházát s kerülgetik, mint a forró kását.

Hivatalos ügyekben ne is menjünk délelőtt tíz órákor, mert a szegény robotoló napdijasokon kívül alig találunk valamelyes „fejet.”

Apropó, fej! Hát ki is most a fej a fejnélkül dolgozó városházán? Se polgármester, se valóságos helyettes polgármester, se főjegyző, se címzetes főjegyző, se X., se Y. tanácsos. Csak a főszámvevő gyurja

a családi ügyeket az ő boszorkánykonyhájában. Ezt az egy urat istók ucsese szívesen elküldéné mindenki hosszú szabadságra, mert hej! forró lesz nekünk az a rántás, amelyet most pirit a pótdó-serpenyőben.

Hát hiszen nem szólunk mi semmit az ellen, hogy a t. nagyfejük ne nyugodják ki az „évi terhes munka” fáradozásait. De az ördögbe is, ne menjenek el egyszerre mindnyájan. Legyen valaki, akivel beszélni lehessen. Vagy legalább is fonográf-gépeket állítsanak fel, hogy belebeszélje az ügyes-bajos ember a sorját. A lemezt aztán küldjék el a nyaraló referensnek, hogy az „énekeltesse le magának, ott, ahol hűsöl”. És azok pedig, a kik helyettesekként szerepelnek, tényleges helyettesek is legyenek.

Ez a megrovási kaland szól azoknak, akiket illet s azoktól, akik erre a körülményre felhívták a figyelmünket.

Csont ment a torkába.

Egy kolozsvári cselédleány szerencsétlensége.

(Saját tudósítónktól.) Majdnem végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap reggel a Jókai-utca 5. szám alatti házban.

Udvardi Ida cselédleány ugyanis reggel estéről maradt disznókarmonádlí vacsoráját akarta elfogyasztani, a midőn mindjárt az első falainál egy nagyobb darab csont keresztbe akadt a torkán.

Az erősen megrémült leány iszonyatosan el kezdett kiabálni s kiszaladt az udvarra. Egyszerre összefutott az egész háznépe és segíteni akartak rajta, de nem tudták, hogy mi baja.

Végre is az utcai járó-kelők egyike a New-York-szállodába futott s a mentőkért telefonált.

Derék mentőink aztán csakhamar életre keltették a már teljesen halálra vált leányt, kivevén torkából a csontdarabot. Így a nagy ijedtségen kívül komolyabb baja nem történt.

Megmentéseért könnyek között nagy hálálkodva mondott köszönetet a humanizmus derék katonáinak.

A kolozsvári gázgyár munkásai sztrájk-mozgalma.

Kolozsvár sötétségben.

(Saját tud.) Szenzációs hírt vetünk a késő éjjeli órákban, megbízható forrásból.

A kolozsvári gázgyár munkásai ugyanis nincsenek már régebb idő óta megelégedve helyzetükkel, de mert a nyomasztó körülmények kényszerítették őket megadással tűrni sorsukat, mindez ideig hallgattak. Most azonban a nagy drágaság folytán már annyira súlyossá vált a helyzet, hogy ők is bátorságot vettek maguknak, hogy a millió hasznokat zsebre vágó részvénytársaságtól feketekenyeret kérjenek.

Az este ez ügyben értekezletet tartottak s ennek határozatából kifolyólag, ma délelőtt memorandumban terjesztik a gyár kolozsvári igazgatója elé követeléseiket.

Ha és amennyiben az igazgató méltányos és jogos követeléseik elől ridegen elzárkozna, úgy nyomban sztrájkba lépnek s így kilátás van

arra, hogy Kolozsvár holnapután már egyidőtmi sötétségben marad. Nem lesz légszusz.

Mi azonban nem hisszük, hogy a. igazgató sztrájkba menni hagyja a munkásokat. Bizonyára még a mai nap bekés megoldást nyer a mindenesetre felette érdekes és szenzációs sztrájk.

Szenzációs szökési kísérlet a kolozsvári ügyészeg fogházából.

A menekülni akaró váltohamisító.

(Saját tudósítónktól.) Már több ízben irtunk arról a nagyszabású váltohamisításról, a melyet Berecky Lajos volt gyulai jegyző követett el számos közel vidéki földbirtokos nevére, amely érzékenyen megkárosított több kolozsvári bankot is.

Megirtuk azt is már, hogy Berecky szökni akart az igazságszolgáltatás keze alul, de könnyelműsége folytán az erre szükségessé pénzét elvervén Budapesten, több napi bujkálás és éhezés után önként jelentkezett a fővárosi rendőrségen, amely aztán erős fedezet alatt Kolozsvárra szállította.

Itt az ügyészeg fogházában igen rosszul viseli magát, úgy, hogy az utóbbi időben már eltöltötték a saját élelmézésétől is.

Azóta Berecky folyton szökésen töri a fejét. Sikerült is séta közben a közel napokban egy kiszabadulóban levő cigányt reá venni, hogy levelet vigyen ki tőle egyik jóemberéhez.

Berecky a levelet egy zsebkendőre írta meg s egy séta alkalmával sikerült is azt a cigány kezébe csusztatni, aki egy lő alá akarta rejtteni, hogy majd másnap, a mikor kiszabadul, magával vigye. De a fejtörők észrevették a cigány manipulációját s a teleirt zsebkendőt beszolgáltatták az ügyészeghez.

Az érdekes levélben nagyszerűen kieszelt terv volt leírva a szökésre s pénzt kért letétbe helyezni egyik kolozsvári barátjánál, hogy a szökés sikerülte után legyen mivel elutaznia.

A meghiusult szökési terv óta megkettőztetett figyelemmel őrzik a szerencsétlen jobb sorsra érdemes, csak néhány hónappal is nagy szerepet játszott körjegyzőt.

Botrány a Mátyás király-téren.

Inzultált rendőrtisztviselő.

Pof és társai.

(Saját tud.) Kinós incidens történt tegnapelőtt délután 5 és 6 óra között a Mátyás király-téren, a Hintz-gyógyszertár szögletén, éppen akkor, amikor a legélénkebb volt a korzó.

Egyik rendőrtisztviselő a Westelényi-utcából kijövet beleütközött egy fiatal joghallgatóba s ebből eredőleg összekaptak. Csakhamar hangos szóváltás követte az összekoccanást és a vehemens fiatal ember már a következő pillanatban két hatalmas pofont mért le a rendőrtisztviselő arcára, a ki szintén nem volt rest s viszonzta a felebaráti szeretet ez érezhető megnyilvánulását.

Mi sem természetesebb, hogy a mi szenzáció-éhes, jó kolozsvári

közönségünk rögvést széles körben gyűrűzte be a pof és társai cég tulajdonosait, míg végre a rendőrszem kiszabadította mindkettőjüket kinós helyzetükből s a gyorskezü ifjut előállította a rendőrségen, a ki ellen az eljárást bevezették.

Miut utóbb értesülünk, régebbi keletű összekoccanás utolsó felvonása volt a Hintz-gyógyszertár előtti botrány.

A megtámadott rendőrtisztviselő különben megtette a maga részéről is a feljelentést a pofozkodó ur ellen.

Grófnőből perdit.

Anyja és fia találkozása a büntanyán.

Az éjjel a dunai kapitánysághoz egy nem annyira elegánsan, mint feltűnően öltözött hölgyet hoztak be, aki öngyilkossági szándékból be akart ugriani a Dunába, de arra járók megakadályozták szándékának véghezvitelében, átadták a rendőrségnek, aki azért hozta be, mert nem akarta megígérni, hogy lemond az öngyilkossági szándékról, különben sem tudott vele beszélni, mert a nő nem tudt magyarul.

A kapitányságon kitudt, hogy L. Melanie egyik belvárosi nyilvános ház állandó lakója és arra a kérdésre, hogy miért akart öngyilkos lenni, valósággal a regénytárgyat képező részleteket mondott el életéből.

Bácsben született, hol atyja jó módú város volt, bátyjának még ma is van egy furnér-gyára Herneisban.

Tizennyolc éves korában szerencsétlenül járt, atyja pénztárosa, egy egészen fiatal ember elcsábította és megszöktette. A szökés azonban nem ment simán, ő 10.000 forintot emelt ki az atyja pénztárából, l. feljelentést tett és Stettinben elfogták a szökevényeket, de mikor kiderült, hogy nem a szöktető a tolvaj és hajlandónak nyilatkozott Melaniet feleségül venni, a feljelentést visszavonták és a házasság megtörtént.

L. vejének Grácban rendezett be egy bizományi raktárt, a házasságából már az első évben fiugyermek született, egyideig nyugalom volt, de azután Melanie újra megszökött, még pedig egy színészszel, akivel már régebben folytatott viszonyt és akit szerződési kötelezettségek szőlítottak a Sehaspielhaushoz Berlinbe.

Ennek a viszonynak itten azonban igen hamar vége szakadt, otthon sem az apa, sem a férj még csak hallani sem akartak a bűnös nőről és ez elszereződött a Westend-Theaterhez Anstandsdamenak (statisztanőnek). Itten ismerkedett meg R. Waldemar gróffal, egy idősebb urral, akit gazdagnak hitt és akivel, miután a válókeresetet a férje beadta és ő maga se sietette a választ, az elválasztás után házasságra lépett. Akkor kitudt, hogy a grófnak be-tető falatja sincsen, eddig rokonaitól élt, de a statisztanővel kötött házassága után minden segílyt megtagadtak tőle.

Az ujdonsült grófnőnek nem volt kedve nyomorogni, faképnél hagyta a gróf urat és elszereződött egy prágai dalcsarnokhoz. Azonban csak a grófi címet és szépségét fizették meg, mert hangja nem volt, semmit sem tudott. Városlővárosra és dalcsarnokról dalcsarnokra vándorolt. Kezdetben elég

jól ment dolga, később nehezebben kapott szerződéseket, időközben kétszer megengedték neki, hogy a fiát láthassa, de a család szóba nem állt véle. Így került Budapestre, hol előbb egy király-utcai dalesarnokban működött, aztán a régi Somosyhoz került mint buffé-hölgy. Itt beteg lett és betegsége után alkalmazást kapni nem tudott. Sokáig ténfergett vidéken mint kávéházi pénztárosnő, aztán egy ismerőse ajánlatára visszajött Budapestre és . . . beált egy nyilvános házba.

Csere után került abba a belvárosi intézetbe, ahol az éjjel a legnagyobb büntetés érte, amely csak érthető: a fia jött be oda. Nem tudja, megösmerte-e az anyját, mert ő kiment a szalonból és szaladt egyenesen a Dunának.

Arra az ellenvetésre, hogy talán nem is volt a fia, azt mondotta, annak kellett lenni, mert szakasztottan olyan, mint az apja volt abban a korban.

Miután a szerencsétlen nő nagyon izgatottan viselkedett, a rendőrségen tartották reggelig és reggel a kórházba szállították.

HIREK.

— **Borbás Vince dr. halála.** Mély részvétet kelt mindenféle a világhírű professzornak, Borbás Vince dr.-nak tragikus halála s ahova csak elhatott a szomorú hír, mindenfelől jönnek a családhoz, az egyetemhez a részvéttáviratok. Az egyetemi tanács tagjai jelenleg vidéken nyaralnak s így nem ülhetek össze, hogy intézkedhesse a végtisztelt megadása felől. Csak Kiss Mór dr. intézkedhetett táviratilag, hogy a végtiszteltadás méltó legyen az elhunyt tudós érdemeihez. A ravatalt ma állítják fel az egyetem előcsarnokában, ahonnan a temetés történni fog. Az egyetem tanácsa magyar és latin szövegű gyászjelentést ad ki a halálesetről. Kiss Mór dr. rektor a tanács nevében koszorút helyez a ravatalra s részvéttáviratot intéz az elhunyt özvegyéhez. A temetés ma délután 6 órakor megy végbe az egyetem előcsarnokából.

— **Gandernak altábornagy Kolozsvárt.** Nemrégiben emlékeztünk a nagyszabados XII. hadtest parancsnokának, Gandernak altábornagyának kinevezéséről. Az új hadtestparancsnok tegnap utazott Kolozsváron keresztül Nagyszabadosra, a hadtestparancsnokság székhelyére. Az altábornagyot nagy ünnepségekkel fogadták székhelyén. A pályaudvaron a térparancsnok és az adjutánsa fogadták s onnan kocsin hajtottak be a hadtestparancsnokság épülete elé, ahol egy diszszázad volt felállítva a katonai zenekarral. Ugyancsak ott állott a helyőrség tisztikara Laube altábornaggyal élén, aki néhány meleg szóval üdvözölte az új hadtestparancsnokot. Este fényes bankettet rendezett a tisztikar a hadtestparancsnok tisztelőjére, ma pedig tisztelgett előtte. Az altábornagy legközelebb megkezdte szemleutját s

e hó 27-én Kolozsvárra érkezik, hogy az itteni csapatok fölött tartson szemlét.

— **Kolozsváriak az országos díjnyitókongresszuson.** A díjnyitókongresszuson már évek óta töreksenek, hogy sanyaru helyzetükön javítsanak. Pécsen már sztrájkba is lépnek legközelebb a díjnyitókongresszuson. A helyzetet való javítás céljából a folyó évben augusztus hó 15-én Marosvásárhelyt díjnyitókongresszust fognak tartani. E célból megkeresték az odavaló állami díjnyitókongresszus bizottságát, amely e tárgyban július 20-án ülést tart, hogy a szükséges előintézkedéseket tegye. A kongresszuson Kolozsvár minden hivatala köréből képviseltek magukat a díjnyitókongresszus mozgalma érdemes mindenkinek támogatására.

— **Öngyilkos lelkész.** Török József marosvásárhelyi születésű, református lelkész a napokban Ócsáról, feleségével együtt Budapestre jött, idegbaját gyógyítani. Török az egyik fővárosi sanatóriumban szállt meg, melynek egyik ablakából tegnap este felesége szemelátára kiugrott és szörnyet halt.

— **Percel fia megőrült.** Percel Dezső fia, Percel Aurél megőrült. A bajai határban futkosott, mikor elfogták. A szerencsétlen fiatalembert beszállították a Lipótmezőre.

— **Fáklya.** A Richtzeit Ártur kiváló ügyes szerkesztésében megjelenő »Fáklya« című hetilapnak az elmúlt vasárnap megjelent száma a következő érdekes közleményeket tartalmazza: R. A.: Bródy Sándor. Dr. br. Horváth Emil: A budget-jog nálunk és Angliában. Gaál A. István: A szomorú néni. B. Szász Piroska: Az unalomról. r. a.: Küry Klári Kolozsvárt. Monche: Beethoven levelei. Gróf Kun István hátrahagyott költeményei. Isac Emil: Ö méltósága. Cholnoky Viktor: Tradíció az irodalomban. Csobuk György: Falusi történet. (Románból fordította: Révai Károly).

— **Egy ügyvéd öngyilkossága.** Zsolnay Gyula pécsi ügyvéd agyonlőtte magát. Az öngyilkosság híre óriási szenzációt keltett Pécsen, ahol közbecsülésben állt Zsolnay.

— **Koburg Lujza válópöre.** Koburg Fülöp Lujza ellen beadta a válópörét. A választ a gothai tartományi törvényszék intézi majd el. Nagy várakozással néznek Európában mindenfelé a válópör kiemelele elé.

— **Sétatéri Kioszk,** melynek előadásai tényleg családoknak a legmulatságosabb szórakozást nyújtják, ma műsorát három új számmal gyarapította. *The Larissin* akrobatikus tánc-kettős, *Haber Ede* szájharmonika-művész és *Barna Ilona* énekesnő és táncosnő. Szinre kerülnek »A házasságközvetítő« és »A kaszárnya udvarán« című kacagató bohózatok. Belépti díj nincs. Kedvezőtlen idő esetén az előadás a teremben tartatik meg. Számos látogatásért esd Gárdonyi Imre, a Kioszk bérlője és Grünau Poldi művezető igazgató.

— **Egy jó családból való leány** felvétetik. Kereskedelmi tanfolyamot végeztek előnyben részesülnek. Ajánlatok B. D. jellege alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

— **„Tarka szinpad“** A sétatéri kioszkban ma és mindennap tartja fényesen sikerült előadásait. A társulat csakis elsőrendű tagokból áll. Ormai Lujza sanzonette, Ará-

nyi Emma énekesnő, Szécsi Etel soubrette, Vaskó Ilona concert-énekesnő, Palugyai Mici sanzonette, Zala Kató excentrique, Réthy Vilmos humorista, Cerlino-nővérek pusztá duett, Berényi Izsó humorista, Mstr. Habár szájharmonika-művész, Grünau Poldi komikus, Kolozsvár kedvence, Lomy modern Mefisztó, The Rissler, kézi akrobaták, Farkas Lipót karmester. Szigoruan családias műsor. Belépti-díj nincs. Kezdeté 8 órakor. Számes látogatásért esedez: Gárdonyi Imre igazgató, Grünau Poldi művezető.

— **x Erdélyi kávé forrása a Fiumei kávébehozatali Társaság főkötelepénél, Mátyás király-tér 12.** (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szerezhetők be: Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámmentesen foganatosítunk, **Telefon!**

SZÍNHÁZ — MŰVESZET.

Heti műsor:

Szerda: Grant kapitány gyermekei. (Másodszor.)
Csütörtök: Grand kapitány gyermekei. (Harmadszor.)
Péntek: Bukow, a székelyek hőhéja.

* **Grand kapitány gyermekei.** Jules Verne, híres francia írónak hasoncímű regényéből készült látványos mű, tizenöt éves pihentetés után, tegnap került ismét színre, a lehető legjobb előadásban, a mely nagyobb házat is megérdemelt volna. A címszerepben Sebestyén a szokott jó volt. Dezséry, Rubos újabb kabinetalakítást mutattak be. Vécsey, mint drámai színész állotta meg derekasan a helyét. Különösen feltűnt azonban két fiatal szereplő: Batory Erzsike és Kovács Lili, kik nyílt színen hatalmas tapsot kaptak. Horváth Paula, Kissné, Hegedüs Szeferafin, Mészáros, Czákó, László, Hetényi szintén jók voltak. C. Miklósi és Stadler Frici hajós táncát megújrazták. A látványos darabot ma megismétlik.

— **János vitéz — Rubos Árpád.** A Kacsóh-Bakonyi-féle tüneményes sikerű operette legközelebbi előadása szombaton lesz. Ennek az előadásnak különös érdekességet kölcsönöz az, hogy ezuttal először fogja a kolozsvári szinpadon a címszerepet, Kukorica Jánost férfi szereplő játszani. A fővárosban s a vidék nagy városaiban már mindenütt megtették ezt az érdekes kísérletet, még pedig igen nagy sikerrel. Nálunk szombaton Rubos Árpád fogja ezt a parádés szerepet játszani.

REGÉNY.

Egy királyi udvar titkaiból.

Írta: Báró Wallersee Mária. 84

Mária Magdolnára mindig kinos hatással volt, ha főudvarmesternője fontos arcot csinált, mert mindig attól félt, hogy rossz hírt hall arról a dologról, mely már régen a terhére volt. Más valamiről soha sem volt a főudvarmesternőnek közlendője. Ezt tudta a királyné s ezért türelmetlenül intett a szoba-

lányának, hogy várjon rá az öltözőben.

— Mi ujság? kérdezte aztán.

— Felsőg a bátyám legalázatosabb tudatja, hogy elhatározta, hogy magához veszi Violetta-t s hogy Violetta nemsokára megérkezik a fővárosba.

A főudvarmesternő hangja egészen nyugodt volt, de szeméből kémlő pillantás esett a királynéra. Ez egy pillanatra elhalványodott.

— Felsőged egészen nyugodt lehet — folytatta Natália. Az egész világ azt hiszi, hogy Violetta a bátyám gyermeke.

— Tehát biztosak lehetünk róla, hogy a Violetta születését borító titok érintetlen marad?

A királyné szemei előtt elvonult a mult. Ez a gyermek, akit születésétől fogva nem látott, eleinte fájdalmas öröm volt neki, de aztán lassankint eltűnt iránta való érdeklődése. Nagyobb összeget tett le a számára s úgy hitte, hogy ezzel el van látva. Később valóságos kin lett rá nézve a gyermekre való emlékezés. S most ide akarják hozni a közelébe! A királyné valóságosan megijedt ettől a gondolatától. Rémülten nézett a főudvarmesternőre.

Ez mintha kitalálta volna a gondolatát, mert hízog hangon szólt:

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Véletlenül kezembe került a „Szabadság“ című Kolozsvárott megjelent s a hazafiatalan elemektől szubvencionált szennylap 1905 július 13-ki száma. E piszkoskodó nyomtatvány egyéb hazudozásai közepette az én tisztességes nevemet is felhasználta arra, hogy mintegy *erkölcsei sulyt* adjon állításainak.

Tegnap számában — úgy látszik azért, mert Zichy Jenő gr. nem az ő zsebükbe utalványozta ki a tisztviselőknak szánt milliót — nevem alatt egy elejétől végig tendenciózusan hazug állításokat tartalmazó levelet tett közzé.

A levelet nem én irtam.

Tartalma hazugság.

Elégtételt magannak a büntető bíróságtól fogok szerezni.

Kolozsvár, 1905 július 19.

Csikai György,
zenekar-vezető.

Naponta
friss kefir tej
kapható
Burger Frigyes drugeriájában — Kolozsvárt Mátyás király-tér.

Azonnal kiadó a Mátyás király-tér legforgalmasabb helyén.

irodának
kiválóan alkalmas 2 nagy utcai szoba, előszobával esetleg három szoba. Hol? Megmondja a kiadóhivatal!

**Uj vegyészeti
ruhatisztító és
kelmfestő intézet**
Kolozsvárt, Kornis-utca sarkán
(Feszt-szállodával szemben.)

Elvállalok minden e szakmába vágó festészetet intézetemben. A ruhák vegyileg lesznek tisztítva és nem mosva. Ruhatisztításra havi bérletet is elfogadok.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök jutányos árban.

Tisztelettel
KOHN N. EMIL.

**Uj és olcsó
esőernyő-üzlet!**

Hova menjük, ha nap-avagy eső-ernyő elromlik? **Nagyszamos utca 3 szám alá!** Ahol szép kivitelben és olcsó árban készíttetnek új ernyők, behuzatásokat, fogantyukat, pálcákat, stb. stb. javításokat, ami ernyőkben előfordul a legrövidebb idő alatt.
**Klein Hermann esőernyőkészítő
Széchenyi-tér sarkában.**

Szentkirályi L.

úri és női cipész
Kolozsvárt, Wesselényi M.-utca 7.

Készít tartós és esinos cipőket olcsó árban hibás lábakra is. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kévre, maradok kiváló tisztelettel

Szentkirályi László.

Kieselstein Márton

bádogos
Széchenyi-tér 28-ik szám.
Széchenyi kávéház mellett.

Felvállal minden e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban u. m. fedél fedés, csatornázás és festést. Költségszámítással díjmentesen szolgállok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Kieselstein Márton
bádogos.

Üzlet teljes felhagyása.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy 25 év óta fennálló női divat-szövet, vászon és kézmű áru üzletemet feloszlatom, mely célból az iparhatóságtól

végeladásra

engedélyt kaptam. Addig is, míg ezen hatósági engedély jogerőre emelkedik, tudatom a t. közönséggel, hogy üzletemmel visszavonhatatlanul felhagyok s felhívom szives figyelmét a kirakat és üzletemben levő **kiárazásokra.**

Az összes árukészlet, berendezés és felszerelés eladó.
Tisztelettel **CSÁSZÁR DÁVID.**

Eladó új házak és telkek

a vasuti gyalogátjárón túl, a nádas-fürdő innenső felparcellázott telepen új házak jutányos és kedvező feltételek mellett eladók, vagy bérbe kiadók. Ugyanott utca sorban üres telkek eladók. Értekez-

hetni lehet:

B. Bak Lajosnál Malom-utca 28.

Hirdetést

felvesz e lap
kiadóhivatala

FERDINÁND-NYOMDA KOLOZSVÁRT, TIVOLI-U. 3. szám.

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat u. m.

Értesítőket, Folyóiratokat, Hirdetményeket Körleveleket.

Telefon 261.

Telefon 261.

Ma utolsó nap!

Circus Sidoli Cäsar.

A Hunyadi-téren.

Szerdán, július hó 19-ikén, fél 8 órakor

Nagy köszönet

Búcsú-Előadás!!

gazdag sport-műsorral.

Bucsuzóul Kolozsvár nagyérdemű közönségétől fellépte az összes személyzetnek.

A műsor 18 számot tartalmaz.

Helyárak: Páholy-ülés 3 kor. 50 fill. Zártsték (számozott) 2 kor. 50 ill. I. hely 1 kor. 60 f. II. hely 1 kor. 20 f. Karzat 60 f. Gyermek 10 éven alól, katonák őrmestertől lefelé I. helyen 1 kor., II. helyen 60 f., karzaton 40 f. fizetnek.

Jegyek előre válthatók reggel 10-től este 6-ig a Keresztesi P. és Fia papirkereskedésében (Mátyás király-tér.)

Köszönet!

Bucsuzásomkor el nem mulaszthatom Kolozsvár és vidéke nagyérdemű közönségének úgy személyem, mint társulatom irányában tanúsított jóindulatáért és előadásaim számos látogató-sáért legbenső köszönetemet kifejezni.

Hasonló nagy köszönetre érzem magamat kötelezve a tekintetes hatóságoknak, kik a legnagyobb előzékenységgel voltak irántam és törekvéseimben hathatósan támogattak.

A helyi sajtó t. tagjait sem felejtettem el, kik úgy az én, mint társulatom működését kiméletesen megítélték és ott dícsérték, a hol helyén és megérdemelt volt.

Mindnyájuknak szívélyes isten veledet mondok és végzem azon kérelemmel, hogy jó emlékezetben tartani kegyeskedjenek.

Teljes tisztelettel **SIDOLI CESAR**

igazgató és tulajdonos, a St. sava-rend fővezére, a román korona-rand, a Tarkova-rend stb. tisztje.